

Oslo den 13. november 2007

Tilsvar til høring om Markaloven

NORSKOG vil på vegne av sine medlemmer innenfor Oslo-marka med dette oversende sine synspunkter på det foreliggende forslaget til lovtekst. I det videre vil vi utdype og begrunne følgende standpunkter:

1. Innføring av en egen lov synes strengt i forhold til selve målsettingene med loven.
2. Utgangspunktet for lovarbeidet er et skogbruk tilnærmet dagens praksis.
3. Vern for friluftsliv er i strid med konklusjoner fra tidligere lovarbeider.
4. Vern må baseres på frivillighet, full kompensasjon og innsyn i saken.
5. Flerbruksprinsippet må innarbeides i formålsparagrafen.
6. Loven må ikke åpne for å forby eller begrense kjøring på private veier.
7. Sterkt berørte grunneiere må få plass i Marka-rådet.
8. Statens Naturoppsyn skal ikke ha noe særansvar for oppsyn i Oslo-marka.

1. Innføring av en egen lov synes strengt i forhold til selve målsettingene med loven.

NORSKOG har fulgt lovarbeidet over tid, og på bakgrunn av den informasjonen som har blitt presentert underveis, kan vi ikke se noen rasjonell grunn for å innføre en særlov for Oslo-Marka. Dette bekreftes også etter vårt syn med det faktum at andre større byer i landet forventes å kunne styre det samme saksfeltet med basis i Plan- og bygningsloven. Lovens fremste formål er å sikre Marka-grensen, noe kommunene innenfor Marka over lang tid har ivaretatt på en god måte. I den grad det kan dokumenteres et behov for tilstramming er det problemfritt å komprimere dette lovarbeidet til en beskjeden del av en ny Plan- og bygningslov. Vi er derfor undrende til at dette ikke har blitt valgt som løsning.

2. Utgangspunktet for lovarbeidet er et skogbruk tilnærmet dagens praksis.

Innledningsvis vil NORSKOG understreke det politiske grunnlaget for å utforme en egen lov for forvaltningen av det omtalte naturområdet. De politiske rammene forutsetter at skogbruket som næring skal opprettholdes tilnærmet som i dag. Dette er etter vårt syn et fornuftig utgangspunkt, all den tid de allsidige naturkvalitetene i området er et direkte resultat av skogbrukets aktivitet. Den variasjonen, og de friluftsverdiene som vektlegges under omtale av Oslo-marka har fremkommet som følge av lang tids anvendelse av skogressursene.

Aktiviteten har ikke minst gitt et vedlikehold av infrastrukturen som i dag brukes av et tilnærmet samlet friluftsliv i Marka. Dette gjelder så vel sommer som vinter.

NORSKOG viser til uttalelser fra Naturvernforbundet i Oslo og Akershus som tolkes i retning av et ønske om å innlemme skogbruket i lovsammenheng. NORSKOG vil derfor anføre noen punkter rundt temaet, i fall dette skulle komme opp til vurdering.

Konfliktnivået oppfattes som svært lavt mellom skogbruket og friluftslivet. Det alt vesentlige av uoverensstemmelser synes for NORSKOG å kunne knyttes til et ytterst fåtall enkeltbrukere som søker å ivareta interesser som i liten grad berører områdets friluftsliv. Det kan til og med hevdes at disse interessene står i et motsetningsforhold til øvrige brukeres ønsker. NORSKOG vil være svært på vakt overfor dette forholdet, siden det vil være til stor skade for allmennhetens tradisjoner i Marka dersom smale interessegrupperinger får danne grunnlag for loven. Vi har allerede registrert at enkelte organisasjoner har tatt til seg deler av denne type argumentasjon, under tillit til at den bygger på skogfaglige resonnementer. Det nødvendige faglige innholdet er imidlertid ikke til stede. Vi har også registrert at informasjon fremstilles feilaktig for å skape et uheldig bilde av skogbruket. NORSKOG vil derfor advare mot å legge til grunn påstander omhandlende skogbruk som ikke er kvalitetssikret av offentlig fagmyndighet (f.eks Institutt for Skog og Landskap).

Skogbruket er underlagt et eget lovverk med tilhørende forskrifter. I tillegg er skogvirksomheten innenfor Marka-grensen gitt svært tunge føringer gjennom en egen forskrift. Samtidig er det generelt for næringen etablert standarder for et bærekraftig skogbruk i samarbeid både med miljø- og friluftslivsorganisasjonene. Dette danner videre grunnlaget for sertifiseringsordninger med rutiner for å etterprøve aktiviteten.

NORSKOG mener på bakgrunn av dette at så vel miljø- som flerbruksaspektet er svært godt ivare tatt i næringen. Det vil være ulogisk og svært uheldig dersom skogbruksaktiviteten i det omhandlende området vurderes underlagt et annet lovverk for i tillegg å sortere under et annet departement enn næringen for øvrig.

3. Vern for friluftsliv er i strid med konklusjoner fra tidligere lovarbeider.

NORSKOG er på et faglig grunnlag svært betenkt over forslaget om å kunne verne skog av hensyn til friluftsliv. Temaet ble blant annet behandlet ifbm forarbeidene til den såkalte Naturmangfoldloven. Der ble tankegangen i sin helhet avvist.

Denne type vern vil nødvendigvis måtte bygge på subjektivt skjønn. NORSKOG kan ikke se hvordan et vern etter subjektive og høyst personavhengige kriterier kan gjennomføres i praksis. Oppfatningen av natur er like allsidig som antallet brukere, og vi kan vanskelig forestille oss hvordan dette skal kunne legges til grunn for å pålegge ytterligere restriksjoner på enkeltområder. Det man oppnår med dette er et tilfeldig vern etter vedvarende press fra særgrupper som vil ivareta svært spesielle interesser.

Vern basert på friluftsliv gir dobbel negativ miljøkonsekvens. For det første vil et tilfeldig og subjektivt vern tappe penger fra det viktige arbeidet som har til hensikt å verne vesentlige miljøverdier for fremtiden. Dernest vil vernet, dersom det bidrar til å begrense skogbruksaktiviteten, legge ned en høsting av fornybare råstoffer som er høyt prioritert for å dempe klimautviklingen. NORSKOG stiller derfor spørsmålsteget ved om så arealkrevende og miljøskadelige verneprosjekter lar seg forsvare i et miljøorientert samfunn.

NORSKOG setter også spørsmålsteget ved om tankegangen er tilstrekkelig utredet, all den tid det er i skogens natur å skifte karakter over tid. Verneområder er generelt lite innbydende for friluftslivet, da skog som før eller senere kollapse oppfattes som både lite attraktivt og dessuten ufremkommelig. Den skånsomme driften som gjennomføres i spesielt besøkte friluftsområder allerede i dag bidrar i langt større grad til å holde friluftslivskvalitetene ved like.

4. Vern må baseres på frivillighet, full kompensasjon og innsyn i saken

Som følge av et tidligere høyt konfliktnivå har vernearbeidet blitt etterfulgt av et samarbeid mellom offentlige myndigheter og grunneiere. Frivillighet er derfor nå den primære fremgangsmåten for vern av skog. NORSKOG mener derfor at frivillige avtaler også må være foretrukket metode innenfor Marka.

Når det gjelder forholdet til erstatning viser NORSKOG til forarbeidene til Naturmangfoldloven. Her slås det fast at full erstatning er et krav etter grunnloven, uavhengig av navnet man velger for verneformen. Slik vernet beskrives innebærer det ekspropriasjon etter Oreigningslova, og må følge erstatningsmessige prinsipper etter denne. Videre er det en forutsetning at Skjønnsloven legges til grunn etter vanlig prosedyre ved slike saker.

NORSKOG antar det beror på en feil fra departementets side når det ikke slås klart fast at grunneier skal underrettes skriftlig når en verneprosess starter. Uansett årsak må dette rettes opp i lovteksten.

Mange av våre medlemmer har bittert erfart hvordan vernesaker trekker ut i tid, med forbud mot hogst og prosesser som trekker ut i tid, helt opp mot 20 år. NORSKOG mener derfor det er høyst legitimt å kreve en tidsbegrensning på to år før vernet må være fullført og oppgjort.

5. Flerbruksprinsippet må innarbeides i formålsparagrafen

Det er få steder i landet at flerbruksprinsippet har en sterkere tradisjon enn i Oslo-marka. Med dette prinsippet følger all aktivitet som omfattes av både allemannsretten og den private eiendomsretten. NORSKOG mener derfor at loven både blir ensidig og lider under mangel på helhet dersom man unnlater å vise til Marka som en flerbruksarena i formålsparagrafen. NORSKOG mener smidighet er langt viktigere enn et vanntett regelverk for å unngå konflikter i avveininger mellom ulike interesser, og da må dette også legges til grunn for loven.

Departementet bør være bevisst at tradisjonell aktiv forvaltning av naturressursene er grunnlaget for en økonomi som gjør det mulig å ivareta kulturverdier som friluftslivet etterspør. Å forrykke denne balansen kan få konsekvenser for Marka som ingen er tjent med.

6. Loven må ikke åpne for å forby eller begrense kjøring på private veier.

NORSKOG finner det ikke sannsynliggjort at ulempen av den svært begrensede kjøringen på private veier overstiger den faktiske nytten. Veiene i sentrale deler av Marka er så vidt oss bekjent i helhet stengt med bommer. Det betyr at kjøringen i dag er begrenset til næringsdrift og bosetting.

De begrensninger som allerede i dag ligger i skogsdriften gjør det helt nødvendig med transportmulighet for å vedlikeholde og anvende hus og hytter i næringsssammenheng. Transport er også påkrevd for å utøve jakt- og fiskebasert næring. NORSKOG minner om at dette for uten å være inntektsbringende arbeid også er en viktig del av fisk- og viltforvaltningen.

Miljøtilpassede hogster betinger for øvrig et langt mer hyppig oppsyn og drift. Å legge opp til å skjerpe inn transporten langs veiene er i denne sammenheng å øke ulempene ved å drive et skånsomt skogbruk.

NORSKOG mener det vanskelig kan forsvares at eieren av en vei som han/hun selv har bidratt til å bygge og vedlikeholde, ikke skal kunne brukes fritt i næringsøymed.

7. Sterkt berørte grunneiere må få plass i Marka-rådet.

Grunneiere som berøres i vesentlig grad av forvaltningen etter Marka-Loven må få fast plass i Marka-rådet.

8. Statens Naturoppsyn skal ikke ha noe særansvar for oppsyn i Oslo-Marka.

NORSKOG ønsker ikke SNO som aktør på privat eide arealer. Institusjonen er opprettet for å drive oppsyn på statens arealer, og det bør også etterleves. Erfaringene med SNO er blandede, og vi opplever at institusjonen økonomisk fortrenger et velfungerende oppsynsapparat. SNO bidrar for øvrig til å skape en avstand mellom så vel forvaltning, som grunneiere og brukere, noe som er svært uheldig. Oppsynsarbeid bør knyttes til grunneier og de avtaler denne gjør med frivillige mannskaper. Dette skaper en nærhet som i seg selv er forebyggende.

Med vennlig hilsen
NORSKOG

Gaute Nøkleholm
(Næringspolitisk sjef)